

LA PRIMERA GERRA MUNDIAL

Les causes:

1914–18. Les grans potències es van disputar el domini del món.

I van haver dues causes:

- Causes profundes:

Causes econòmiques. Alemanya s'havia convertit en una potència econòmica i demogràfica, superant a Gran Bretanya i França. Aquesta al expandir-se, tapava amb les dues potències.

Causes nacionalistes. Es van unir les nacions que estaven dividides en molts estats petits, (Alemanya i Itàlia).

- Causes immediates:

Cursa d'armaments. Els estats van invertir molts diners amb la construcció de vaixells de guerra, a fabricar armament nou...

Exaltació nacionalista. Enfrontava Alemanya i França, ja que França havia perdut Alsàcia i Lorena.

Vesper dels Balcans. Rússia volia

una sortida als Balcans, d'altra banda hi havia l'Imperi Austrohongarès que també ho volia.

Les aliances:

Triple Aliança. (1882), formada per Alemanya, Àustria–Hongria i Itàlia

Triple Entesa. (1892), formada per França, Rússia i Gran Bretanya.

(les potències més industrials del món)

Tot i això EE.UU. era ja la més poderosa.

El començament:

Va començar el 28 de juny de 1914, amb un assassinat al príncep hereu de Àustria–Hongria, per un serbi.

Quan Àustria–Hongria va tenir el suport d'Alemanya, va enviar una amenaça a Sèrbia, aquesta protegida per Rússia.

França intervingui per interessos, (els seus aliats)

Esclat de la guerra:

Les dos aliances es declararen la guerra.

Gran Bretanya intervingué quan les tropes alemanyes van invadir Bèlgica per pugues rodejar a França. Itàlia

després va canviar d'aliança.

Els obres alemanys o francesos van sentir primer nacionalistes que germans.

La derrota d'Alemania:

Alemanya va dur a terme el pla Schlieffen.

1ºtropes contra França (front occidental) envoltant i

2ºtropes contra Rússia (front oriental) serien lents

Van fracassar perquè els russos van atacar Alemanya per l'est. Llavors anglesos i francesos van aturar els alemanys a la batalla del Marne(1914),

Però Rússia va ser derrotada a Tannenberg.(1914).

La guerra va durar més del conte i es van buscar nous aliats.(Bulgària i Imperi Turc)la tripe aliança; (Itàlia, Romania i Grècia)la triple entesa.

La guerra de trinxeres:

Desde Suïssa fins el mar del Nord. Milers de soldats entre feng, mala alimentació, malalties...

Va sorgir la metrallera deixant antiquats els vells sistemes de combat.

(guerra de desgast)

El final de la guerra:

Alemanya finalment semblava que podria concentrar totes les tropes al occident i vèncer els exèrcits anglofrancesos.

EE.UU. va intervenir per motius econòmics,(no volien que els de la entesa perdesin, perquè li tornessin els diners.

Alemanya va demanar la rendició, al donar-se'n que els reforços dels nous aliats (EE.UU.) ere molt fort.No volia que li passés com a Rússia(revolució comunista).

L'economia de guerra:

Els obrers van ser rellevats de les trinxeres, creanse grans indústries d'armament i es van portar soldats de les colònies...

El comerç d'Alemania i d'Hongria va ser bloquejat per la flota naval dels aliats.

Els aliats es van acabar aneudant amb EE.UU.principal centre capitalista del món.

Guerra psicològica:

Els governs van utilitzar diversos mitjants per mantenir l'èperit de guerra:sensura de premsa, la prohibició de vagues, una dura disciplina militar...

El paper de les dones.

Les dones van fer el treball dels homes, ja que aquests havien d'anar a la guerra. Això donà, més independència, donant força als moviments sufragistes (dret del vot de les dones).

Russia

Era el país menys industrialitzat del moment.

L'exercit format sobretot per pagesos, no estava preparat.

Al no haver-hi camps cultivats, el país passava gana.

L'exercit no estava disposat a mantindre al poder el tzar Nicolau II, l'oposició estava formada per:

- El p. burges (**liberal**)
- Els pagesos (**socialrevolucionaris** de kerenski) i els obres (**socialdemòcrates marxistes moderats –menxevics– i radicals –bolxevics–** dirigit per Lenin)

Revolucions i els fets

- (1917) Revolució de febrer: els partits burgesos de la Duma van obligar al tzar a abdicar, establin un govern provisional.

El poble van formar cèl·les (**soviets**), les seves ciutats més actives van formar les seves milícies armades (**Guàrdia Roja**), havent dos poders:

- Govern provisional: presidit per burgesos o Kerenski, pretenien continuar la guerra.
- Els soviets
- Revolució d'octubre: els bolxevics ocupen el poder, derrocant a Kerenski, van establir el primer govern comunista (Lenin).

La pau de Versalles:

Els guanyadors van imposar la pau als vençuts (a Alemanya):

- única culpable.
- Perdia a l'oest –Alsàcia i Lorena, cap a França–, i a l'est cedia terres a Polònia. Colonies també.
- Reducció militar.
- Obligada a pagar totes les destrosses.

Els desastres de la guerra.

8 milions i mig de morts i uns 20 milions de ferits/mutilats.

Moltes indústries van quedar inservibles i molts vaixells esfonsats.

La guerra va fer canviar costums i creences.

2. EL PERÍODE D'ENTREGUERRES

L'American way of live (sistema de vida americà)

Els EE.UU. erela potencia més important, gràcies als beneficis obtinguts de la Primera Gerra Mundial. Epoca basada en el consum. Tot això feia pujar la borsa, tothom en comprava.

La crisi de sobre producció

Al acabar la Guerra, Europa es tornar a reestablir productivament, sense tindre que comprar més a EE.UU., aquestos seguien produïnt el mateix, crean un accés de sobreproducció (**sobreproducció**) masa excedents(**estocs**) tot va començar a ser un caos.

El crac del 1929

La gent va començar a vendre accions a la borsa per recuperar els diners.

El 24 d'octubre de 1929 (el dijous negre) laBorsa de Now York va haver de tancar.

EE.UU. va començar a retirar els capitals que tenia invertits arreu del món, arruinan a molts altres bancs.

El president Roosevelt i el New Deal (nou repartiment)

Roosevelt va guanyar les eleccions, proposava un nou tipus d'economia:

- Va sanear els bancs, imposant el control de l'Estat i obliga a facilitar préstecs amb interessos baixos
- Va facilitar subsidis als pajesos i els va obligar a reduir les cullites.
- Va invertir molt pressupost per intetar donar feina a molts treballadors.

Benito Mussolini i el feixisme italià

La crisis econòmica dela posguerra hi va ser molt dura.

Benito Mussolini i els seus Fasci Italiani(**camises negres**) van esclafar viviolentament una vaga general proclamada pels sindicats.

Per pressionar alrei, va amenaçar una marxasobre Roma amb els **camises negres**.

El més tart va a nomena primer ministre a Mussolini el 29-1922.

La dictadura feixista

1925, Benito Mussolini va establir un govern dictatorial, al guayar violentament les eleccions:

- Desaparició del parlament i dels partits polítics
- Supressió dels sindicats, les vagues i manifestacions.
- Supressió de l'estat.
- Manteniment d'una economia capitalista amb grans empreses protegidea pel Estat.
- Concentració de tot el poder en mans d'un líder carismàtic (**el duce**)

La dictadura nazi: el Tercer Reich

Les bases d'aquesta són:

- Ein Volk (un poble): raça alemanya superior
- Ein Reich (un imperi): ocupa nous espais (teoria de l'espai vital).
- Ein Führer (un líder): que era absolutista, era Hitler

3. LA SEGONA GUERRA MUNDIAL

Les causes profundes:

Causes antigues:

- L'esperit de revenja dels nacionalisme alemany, pel Tractat de Versalles (els pagaments...) Hitler tenia ganes de revenja.
- La crisi econòmica després del crac va crear tensió, la burgesia va tenir por que els obrers europeus duguessin a terme una revolució socialista. El perill roig els espantava.
- El fracàs continu de la Societat de Nacions (SDN), organisme creat per a una solució pacífica no va aconseguir èxits enfrontaments EUA i l'URSS.
- La cursa d'armament: les potències feixistes–autoritàries per imposar les seves polítiques d'expansió territorial.

Les causes immediates:

- L'expansionisme militar dels països feixistes–autoritaris, justificada amb la teoria de l'espai vital de Hitler o prestigi històric de Mussolini
- La feblesa de les potències democràtiques: EE.UU. preocupada pels seus problemes interns. Es van confiar i van propiciar un enfrontament entre l'URSS i les potències feixistes.

Les aliances dels Estats feixistes–autoritaris:

Alemanya hitleriana amb la Itàlia de Mussolini, amb el nom d'**Eix Roma–Berlín** renovada el 1939 amb el nom de **Pacte d'Acer**.

1936 Alemanya signa amb Japó, amb el nom de **Pacte Antikomintern**.

Política agressiva dels Estats feixistes–autoritaris:

- A Àsia el Japó volia ampliar els territoris a costa de la Xina
- A Àfrica Itàlia va enviar i va ocupar Etiòpia i a Europa va conquerir Albània.
- La Guerra Civil Espanyola.
- L'expansionisme alemany, desencadenant de guerra.

Els aliats (1941–42):

Es forma l'aliança dels països atacats per l'Eix: Gran Bretanya, França, la Xina, l'URSS i els EE.UU., procés:

- Roosevelt van signar amb la Gran Bretanya (Churchill) **Carta de l'Atlàntic**.
- Al cap d'uns quants dies l'URSS va ser atacada per l'Alemanya nazi.
- Al desembre el Japó va atacar els EE.UU. (va perdre a Midway), va tenir lloc la internacionalització de la guerra, llavors començar l'Aliança de les Nacions Unides

Les victòries aliades (1943–45)

La guerra va adquirir la màxima violència i crueltat.

Els nous coets(V1 i V2) arribaven amb precisió, finalment, la bombes atòmiques va iniciar un altre sistema destructor.

Les potencies de l'Eix van tenir derrotes al 1943-45.

6

8